

Το ανθρωπογενές περιβάλλον της Ελλάδας

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΓΛΩΣΣΑΡΙ

Γραπτά μνημεία: κάθε επιστημονικό και λογοτεχνικό κείμενο, θρησκευτικοί ύμνοι, βιβλία, καθώς επίσης και κείμενα της παράδοσής μας.

Υλικά μνημεία: κάθε υλικό κατασκεύασμα του ανθρώπου, όπως ναοί, αγάλματα, παλάτια, ψηφιδωτά κ.ά.

Αποκέντρωση: κατανομή διοικητικών αρμοδιοτήτων, με τρόπο ώστε οι σπουδαιότερες από αυτές να ασκούνται από περιφερειακά και όχι από κεντρικά όργανα.

Αστικοποίηση: το φαινόμενο της αύξησης του ποσοστού των ανθρώπων που ζουν στις πόλεις σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα.

Αστυφιλία: το φαινόμενο της εγκατάλειψης της περιφέρειας με σκοπό την εγκατάσταση σε ένα μεγάλο αστικό κέντρο.

Γεωγραφικό διαμέρισμα: μια περιοχή με τα δικά της γεωγραφικά και ιστορικά χαρακτηριστικά.

Περιφέρεια: μια μεγάλη περιοχή με τη δική της διοικητική οργάνωση.

- Η **Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδας (Ε.Σ.Υ.Ε.)** κάθε δέκα χρόνια πραγματοποιεί απογραφή των κατοίκων της χώρας μας. Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του 2001 ο πληθυσμός της Ελλάδας είναι περίπου 11.000.000 (10.964.020) κάτοικοι.
- Στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια ο αριθμός των γεννήσεων είναι μικρότερος από τον αριθμό των θανάτων, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται αρνητικά ο πληθυσμός και να δημιουργείται έντονο **δημογραφικό πρόβλημα**.
- Η **πυκνότητα του πληθυσμού μιας περιοχής** είναι ο αριθμός των κατοίκων που ζουν σε ένα τετραγωνικό χιλιόμετρο. Σε μία περιοχή (με μικρή ή μεγάλη κατανομή) μπορεί να συγκεντρωθούν πολλοί κάτοικοι. Τότε λέμε ότι η περιοχή έχει μεγάλη πυκνότητα.
- Στα μέσα του 20ού αιώνα πολλοί κάτοικοι της ελληνικής περιφέρειας επέλεξαν να φύγουν από τα χωριά τους για μια καλύτερη ποιότητα ζωής και να εγκατασταθούν στις μεγάλες πόλεις, προκαλώντας έτσι μεγάλη αύξηση του αστικού πληθυσμού. Για την άμεση και καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων, που δημιουργούνται σε μια περιοχή, η χώρα μας έχει τρία επίπεδα διοικητικής διαίρεσης. Αυτά είναι:
 - α) **Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.),** στους οποίους περιλαμβάνονται οι δήμοι και οι κοινότητες. Κάθε κοινότητα περιλαμβάνει τους κατοίκους ενός ή περισσότερων οικισμών. Σύμφωνα με το σχέδιο ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, που διαμόρφωσε το κράτος, μικρές γειτονικές κοινότητες ενώθηκαν σε δήμους. Ο δήμος διοικείται από το δημοτικό συμβούλιο, επικεφαλής του οποίου είναι ο εκλεγμένος δήμαρχος.
 - β) **Οι νομοί,** οι οποίοι αποτελούνται από τους δήμους μιας περιοχής και διοικούνται από το νομαρχιακό συμβούλιο και το νομάρχη. Ο νομάρχης εκλέγεται από τους κατοίκους του νομού και έχει καθήκον να ενεργεί, ώστε να γίνεται καλύτερη η ζωή των κατοίκων της περιοχής του. Η Ελλάδα έχει 51 νομούς.
 - γ) **Οι 13 μεγάλες περιφέρειες** οι οποίες αποτελούνται από περιοχές με κοινά χαρακτηριστικά κι επομένως έχουν κοινά προβλήματα. Ο περιφερειάρχης, ο οποίος ορίζεται από το κράτος, είναι ο επικεφαλής της περιφέρειας. Οι περιφέρειες της χώρας αποτελούν το τρίτο επίπεδο της διοικητικής διαίρεσης. Η Αττική αποτελεί από μόνη της μία από τις 13 περιφέρειες της χώρας μας.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ - ΝΟΜΟΙ - ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΘΡΑΚΗ

- Ν. Έβρου → Αλεξανδρούπολη
- Ν. Ροδόπης → Κομοτηνή
- Ν. Ξάνθης → Ξάνθη

ΗΠΕΙΡΟΣ

- Ν. Ιωαννίνων → Ιωάννινα
- Ν. Θεσπρωτίας → Ηγουμενίτσα
- Ν. Πρεβέζης → Πρέβεζα
- Ν. Άρτας → Άρτα

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

- Ν. Λαρίσης → Λάρισα
- Ν. Μαγνησίας → Βόλος
- Ν. Καρδίτσας → Καρδίτσα
- Ν. Τρικάλων → Τρίκαλα

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

- Ν. Αττικής → Αθήνα
- Ν. Βοιωτίας → Λιβαδειά
- Ν. Φθιώτιδας → Λαμία
- Ν. Φωκίδας → Άμφισσα
- Ν. Αιτωλοακαρνανίας → Μεσολόγγι
- Ν. Ευρυτανίας → Καρπενήσι
- Ν. Ευβοίας → Χαλκίδα

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

- Ν. Κορινθίας → Κόρινθος
- Ν. Αχαΐας → Πάτρα
- Ν. Ηλείας → Πύργος
- Ν. Αρκαδίας → Τρίπολη
- Ν. Αργολίδος → Ναύπλιο
- Ν. Μεσσηνίας → Καλαμάτα
- Ν. Λακωνίας → Σπάρτη

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

- Ν. Καβάλας → Καβάλα
- Ν. Δράμας → Δράμα
- Ν. Σερρών → Σέρρες
- Ν. Κιλκίς → Κιλκίς
- Ν. Θεσσαλονίκης → Θεσσαλονίκη
- Ν. Χαλκιδικής → Πολύγυρος
- Ν. Πέλλας → Έδεσσα
- Ν. Ημαθίας → Βέροια
- Ν. Φλώρινας → Φλώρινα
- Ν. Κοζάνης → Κοζάνη
- Ν. Καστοριάς → Καστοριά
- Ν. Πιερίας → Κατερίνη
- Ν. Γρεβενών → Γρεβενά

Το Άγιο Όρος αποτελεί ξεχωριστό αυτοδιοίκητο τμήμα με πρωτεύουσα τις Καρυές.

ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ

- Ν. Κυκλάδων → Ερμούπολη
- Ν. Δωδεκανήσου → Ρόδος
- Ν. Σάμου → Σάμος
- Ν. Λέσβου → Μυτιλήνη
- Ν. Χίου → Χίος

ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ

- Ν. Κέρκυρας → Κέρκυρα
- Ν. Κεφαλληνίας → Αργοστόλι
- Ν. Λευκάδας → Λευκάδα
- Ν. Ζακύνθου → Ζάκυνθος

ΚΡΗΤΗ

- Ν. Χανίων → Χανιά
- Ν. Ρεθύμνης → Ρέθυμνο
- Ν. Ηρακλείου → Ηράκλειο
- Ν. Λασιθίου → Άγιος Νικόλαος

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

- 1) Ανατολική Μακεδονία και Θράκη
- 2) Κεντρική Μακεδονία
- 3) Δυτική Μακεδονία
- 4) Ήπειρος
- 5) Θεσσαλία
- 6) Δυτική Ελλάδα
- 7) Αττική
- 8) Στερεά Ελλάδα
- 9) Πελοπόννησος
- 10) Βόρειο Αιγαίο
- 11) Νότιο Αιγαίο
- 12) Νησιά Ιονίου
- 13) Κρήτη